

PROTOKÓŁ
ZEBRANIE KOMITETU SOCJOLOGII PAN
z dnia 1 czerwca 2016 roku

Obecni: prof. Rafał Drozdowski, prof. Krzysztof Frysztacki, prof. Marek Krajewski, prof. Ireneusz Krzemiński, prof. Zbigniew Kurcz, prof. Joanna Kurczewska, prof. Bogdan Mach, prof. Władysław Markiewicz, prof. Mirosława Marody, prof. Janusz Mucha, prof. Andrzej Rychard, prof. Andrzej Sadowski, prof. Antoni Sułek, prof. Marek S. Szczepański, prof. Tomasz Szlendak, prof. Sławomir H. Zaręba, prof. Maria Zielińska, prof. Andrzej Zybortowicz.

Porządek spotkania

1. Wręczenie oficjalnych nominacji członkom Komitetu Socjologii PAN
2. Omówienie głównych wątków ze spotkania Prezesa Akademii z Przewodniczącymi Komitetów, które odbyło się 18 maja 2016 r.
3. Przekazanie informacji na temat otrzymanych przez Komitet środków na działalność upowszechniającą naukę.
4. Omówienie i dyskusja trybu zgłaszania przez Komitet kandydatów i kandydatek do nagrody im. Ludwika Krzywickiego.
5. Wybory członków krajowych Polskiej Akademii Nauk.
6. Sprawy organizacyjne i kwestia ewentualnej nowej ekspertyzy KS PAN
7. Wystąpienie Przewodniczącego Rady Programowej Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego Profesora Tomasza Szlendaka.
8. Sprawy różne i wolne wnioski.

Przebieg spotkania

Ad. 1. Przewodniczący Komitetu wręczył oficjalne nominacje członkom Komitetu Socjologii PAN i przekazał informację, o włączeniu do składu Komitetu 5 nowych członków, wyłonionych w ramach wyborów uzupełniających. Nowo wybranymi członkami Komitetu są:

- prof. Marian Golka
- prof. Krzysztof Konecki
- prof. Krystyna Slany
- prof. Grażyna Skąpska
- prof. Sławomir H. Zaręba

Ad. 2. Zaprezentowane i omówione zostały główne wątki, które były poruszane podczas spotkania Prezesa Polskiej Akademii Nauk z Przewodniczącymi Komitetów:

1) Akademia chciałaby być głosem środowiska naukowego; istotne jest zatem, aby poszczególne Komitety sygnaly ważne tematy wraz z komentarzem, które będą przekazywane opinii publicznej.

2) Toczą się prace nad nowelizacją ustawy o Polskiej Akademii Nauk; uproszczona ma zostać procedura związana z powoływaniem nowych i rozwiązywaniem „starych” Komitetów.

3) Pojawiła się idea, która wzbudziła dyskusję, aby niektóre Komitety uzyskały status narodowych; zwracano uwagę zarówno na minusy, jak i na plusy tej inicjatywy, m.in. dlaczego jedne Komitety mają być narodowe a inne nie; z drugiej zaś strony, podkreślano, że istnieją pewne potrzeby związane z międzynarodową współpracą, w której Komitety chcą uczestniczyć.

4) Podany został czas trwania nowej kadencji Komitetów: rozpoczęła się w 2016 roku a zakończy się w roku 2020.

5) Położony został nacisk na działalność Komitetów upowszechniającą naukę, DUN dalej będzie realizowany i Komitety będą mogły starać się o dofinansowanie swojej działalności, zarówno wydawniczej, jak i związanej z realizacją konferencji.

6) Zwrócono uwagę na wewnętrzną strukturę Komitetów, działające w ich ramach komisje, sekcje i zespoły, które mają charakter zadaniowy, i do których mogą być zapraszane osoby spoza Komitetu.

Aktualnie przy Komitecie Socjologii powołane zostały dwie Komisje: wyborcza i ds. nagród. Zespoły powoływane były w związku z planowanymi ekspertyzami.

W trakcie zebrania członków Komitetu Socjologii postulowano, aby w ramach działalności sekcji i zespołów uwzględniano możliwą współpracę z innymi Komitetami, których obszary zainteresowań dzielone są z reprezentowaną przez nasz Komitet dyscypliną (m.in. politologia, etnologia, ekonomia). Zdolność do zawierania współpracy jest istotną, braną pod uwagę w ocenie Komitetów, kwestią.

7) Ocena działalności Komitetu nastąpi po dwóch latach. Punktami, które będą brane pod uwagę są m.in.:

- Strona internetowa Komitetu, w tym jej anglojęzyczna wersja.
- Czynniki opiniotwórcze – ekspertyza.
- Działania specyficzne: organizowane warsztaty, konferencje.
- Integracja z szerszym społeczeństwem, włączanie się w różnego rodzaju społeczne inicjatywy, branie udziału w toczących się debatach.
- Upowszechnianie nauki – działalność wydawnicza.
- Promowanie młodych uczonych.

8) Planowana jest zmiana procedury wyborów do Komitetów, zgodnie z którą środowisko wybierało 50 % członków a Wydział reprezentujący 50 % członków poszczególnych Komitetów.

9) Dyskutowano punktację czasopism i monografii, jednomyślnie uznając, że zmiany wymaga punktacja tych ostatnich, która jest zdecydowanie zbyt niska.

Ad 3. Komitet Socjologii w 2016 roku otrzymał łącznie dofinansowanie 5 inicjatyw związanych z działalnością upowszechniającą naukę

Konferencje:

- Metodologiczne inspiracje 2016: Badanie ilościowe w naukach społecznych – wyzwania i problemy.
- Qualitative Methods and Research Technologies.

Wydawnictwa i publikacje zwarte:

- Studia Socjologiczne
- Kultura i Społeczeństwo
- Zmiany w kulturze: kontekst współczesnej Polski (konceptcje, podejścia, wielkie i małe problemy)

Łączna kwota otrzymanego dofinansowania wynosi: 75 425 złotych

Ad. 4. Zwyczajem Komitetu jest aktywna reakcja na możliwość **zgłoszenia kandydatur do nagrody im. Ludwika Krzywickiego**. Zasady przyznawania nagród naukowych Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN są sformułowane w Regulaminie, który to Regulamin był jednym z załączników do zaproszenia na zebranie Komitetu.

Ustalono, że **kandydatury do nagrody mogą być zgłaszane przez wszystkich członków Komitetu do końca sierpnia 2016 r.** na adres mailowy Przewodniczącego (krzysztof.frysztacki@uj.edu.pl). Otrzymane zgłoszenia mogą być opiniowane przez wszystkich członków Komitetu. W ten sposób przekazane zostaną rekomendacje, które uwzględni Prezydium, zbierając się 7 września br. celem podjęcia ostatecznej decyzji odnośnie kandydatury, która przekazana zostanie do 15 września br. Dziekanowi Wydziału I. Ważne jest, aby zgłoszona przez Prezydium kandydatura miała aprobatę członków Komitetu Socjologii.

Ad 5. Wybory na członków Polskiej Akademii Nauk.

Zgodnie z Uchwałą Prezydium PAN, która została załączona do zaproszenia na zebranie Komitetu, przeprowadzony zostanie wybór 28 członków rzeczywistych spośród członków korespondentów Akademii oraz wybór 34 członków korespondentów Akademii. Według terminarza czynności (załącznik do Uchwały).

- **Do 31 sierpnia br.** mogą być zgłaszane kandydatury na członków krajowych PAN do Prezesa PAN.
- **Do 15 listopada br.** Prezesowi PAN przedstawione będą opinie Wydziałów o kandydatach na członków Akademii.

Istotnym punktem procedury wyborczej jest zaopiniowanie kandydatów przez Komitety. Opinie zostaną przekazane do Wydziału do **10 października br.** Opinie powinny zostać wykute przez Komitet. W związku z tym, **na przełomie września i października powinno mieć miejsce posiedzenie Plenarne członków KS.**

Ustalono, że spotkanie odbędzie się w środę (5 października), godz. 12.00

Ad 6. Sprawy organizacyjne i kwestia ewentualnej nowej ekspertyzy KS PAN

Wszyscy członkowie Komitetu proszeni są o refleksję, czy i w jakim zakresie widzą potrzebę stworzenia Sekcji i/lub Zespołów w ramach struktury organizacyjnej Komitetu.

Powołanie Zespołu mogłoby wiązać się z wydawanymi przez Komitet ekspertyzami, które stanowią wieloletnią już tradycję i unikatową działalność, na tle innych Komitetów Wydziału I. Dotychczas ukazało się 5 opracowań zbiorowy. Przemyslenia wymaga zatem, to czy i w jakim kierunku można byłoby zrealizować takie przedsięwzięcie. Wstępnie zasygnalizowano, że ekspertyza mogłaby dotyczyć:

- Problematyki rodziny.
- Praw obywatelskich kobiet, w związku, że w roku 2018 minie 100 lat, jak polskie kobiety otrzymały prawa obywatelskie.

Profesor Maria Zielińska zgłosiła propozycję, aby wykorzystać – będącą w posiadaniu Komitetu – bazę samodzielnych pracowników nauki, identyfikujących się z naszą dyscypliną i stworzyć „mapę polskich socjologów”.

Wcześniej zostałyby opracowany kwestionariusz ankiety, który pozwoliłaby zgromadzić interesujące środowisko informacje, np. jak wygląda przydzielanie recenzji, jakie obszary naukowe cieszą się zainteresowaniem (jakich ośrodków), czy podejmowana jest współpraca międzyinstytucjonalna i w jakim zakresie. Narzędzie wcześniej skonsultowano by i przedyskutowano z członkami Komitetu.

Ad 7. Przewodniczący Rady Programowej Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego (14 – 17 września 2016 r.) prof. Tomasz Szlędak przekazał członkom Komitetu Socjologii szereg informacji związanych z jego organizacją:

- Gotowa jest strona Zjazdu: <http://16zjazdpts.pl/>
- Opublikowany został harmonogram Zjazdu.
- Obsadzone zostały wszystkie sesje plenarne i sympozja, informacja będzie opublikowana w najbliższym czasie.
- Zjazd będzie otwarty na całe miasto; sympozja będą organizowane w różnych częściach miasta, w tym czasie będą się odbywały Dni Demokracji.
- Rada Programowa rozwiązała kwestię dużej liczby zgłoszeń. Kilkadziesiąt grup nie zmieściło się w programie.
- Sesje plenarne powiązane zostały z tytułem Zjazdu. Odbędzie się sesja plenarna poświęcona sakralizacji i desakralizacji. Relacji międzypokoleniowych. Wydarzenia, jakie mają miejsce w Polsce i Europie znajdą swoje odzwierciedlenie w programie Zjazdu.
- Przewidzianych jest kilkanaście grup tematycznych wyłącznie w języku angielskim, ale co najmniej połowa uczestników tych grup to Polki i Polacy. Organizatorzy Zjazdu liczą na udział gości z krajów europejskich. Przewidziane jest tłumaczenie symultanicznie w trakcie sesji plenarnej.
- Zaplanowana jest sesja metodologiczna, którą poprowadzi firma komercyjna.
- W najbliższym czasie pojawią się plakaty.
- Szacuje się, że w Zjeździe weźmie udział około 600 – 700 osób.

Obecnie tylko Komitet Organizacyjny zajmuje się przygotowaniem do Zjazdu. Impreza Zjazdowa odbędzie się w starej jednostce wojskowej. Wszystko jest tak pomyślane, żeby łatwo przenosić się z miejsca na miejsce. Na przełomie czerwca i lipca wszystko zostanie dopięte na ostatni guzik.

Nie przewiduje się na Zjeździe wystąpień wszystkich gości z różnych Komitetów Naukowych.

W trakcie zebrania plenarnego Komitetu zwrócono uwagę na wprowadzone przez Radę Programową restrykcyjne zasady dotyczące zgłaszania grup tematycznych i referatów. Przewodniczący Rady wyjaśnił, że chodziło o to, żeby nie było zbyt dużo różnych grup, z praktyki wynika bowiem, że na 100 grup przyjeżdżały osoby, które odwiedzały Zjazd na jeden dzień. O wprowadzeniu ograniczeń decydowała także wielkość miejsca, w którym Zjazd będzie zorganizowany. Ponadto zawsze obowiązywała zasada, żeby występować w nie więcej niż dwóch rolach naraz. Kilkadziesiąt grup nie znalazło na Zjeździe miejsca. Grupy miały możliwość łączenia się, ale też nie wszystkie grupy były obsadzone.

Podkreślano dalej, że od pewnego czasu udział w Zjeździe uchodzi za dobro łatwo osiągalne dla młodych uczonych. W związku z czym pojawiła się inflacja udziału w tym wydarzeniu. Tegoroczny Zjazd ma mieć charakter bardziej ekskluzywny. Dokonując selekcji zgłoszonych referatów analizowano do jakiego stopnia pasują one do tematyki zjazdu, i tym kierowała się Rada Programowa dokonując oceny zgłoszeń.

Jeżeli intencją organizatorów Zjazdu jest zwiększenie udziału młodych uczonych w Zjeździe, to zadaniem Rady Programowej jest zwiększać znaczenie także biernego uczestnictwa w Zjeździe, co oznacza m.in. zachęcanie Dyrektorów Instytutów i Dziekanów do popierania wyjazdów na zjazd osób nie mających referatów.

Poruszono także kwestię publikacji po Zjeździe, zwracając uwagę, że dotychczas nie ukazała się publikacja po zjeździe w Szczecinie. Z uzyskanych informacji wynika, że w czerwcu br. ten tom ma zostać opublikowany.

W trakcie spotkania Komitetu krytycznie odniesiono się do warunku, zgodnie z którym w sposób aktywny w Zjeździe mogą uczestniczyć wyłącznie członkowie PTS. Osoby spoza PTS nie mogą zgłaszać grup, referatów, mogą wyłącznie uczestniczyć w Zjeździe w sposób bierny.

Kolejną kwestią, na którą zwrócili uwagę członkowie Komitetu jest brak w ramach poszczególnych sesji tematyki dotyczącej Polski podmiejskiej i wiejskiej. Być może w przyszłości dobrze byłoby aby Rada Programowa wprost inspirowała tematykę niektórych sesji, tak aby reprezentowane były różne obszary badań.

Członkowie Komitetu postulują, aby **Przewodnicząca PTS wygłosiła na Zjeździe coś więcej niż tylko powitanie**. Na poprzednich zjazdach wygłaszano krótkie (15 minut) przemówienia. Zestawienie tych przemówień, daje obraz obszarów badań i aktywności polskich socjologów.

Ad 7. Sprawy różne i wolne wnioski.

Według nieformalnych informacji opracowywane są przez różne Zespoły propozycje dotyczące nowej Ustawy o Szkolnictwie Wyższym.

Kolejne zebranie plenarne członków Komitetu odbędzie się w środę (5 października), o godz. 12.00.